

Opwaardeerverzoek & Technische vragen m.b.t. SB Subsidieregeling uitvoering Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL) 2024-2027

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
VOLT	1	Hoe beoordeelt GS de doelmatigheid van de huidige opzet (33% overhead)?	Een belangrijk onderdeel van de UMDL is kennisuitwisseling in studiegroepen tussen agrariërs en experts. De kennisopbouw en uitwisseling is gericht op het stapsgewijs werken aan de doelen van de UMDL. Bijvoorbeeld hoe kan met minder eiwitrijk krachtvoer of minder kunstmest toch een goed rendement worden gehaald bijv. via onkostenbesparingen op de inkoop. Een deel van het budget is hiervoor gereserveerd. Het sturen op doelen is een vernieuwende aanpak, daarom moet de systematiek nog worden ingeregeld en wordt de UMDL verder uitontwikkeld. Gezien bovenstaande punten is deze overhead voor kennisdeling inclusief uitrol nieuwe systematiek redelijk.
	2	Wat zijn (a) de risico's en wat zouden voordelen zijn van een uitvoering buiten agrarische collectieven om? (b) Kan een uitvoering buiten agrarische collectieven kostenbesparend zijn, en waar zouden de verschillen in kosten (meer of minder) gealludeerd zijn? (c) Is er overwogen om een directe aanvraaglijn boer-provincie te hanteren (voor de 100 deelnemers)? (d) Delen de agrarische collectieven dezelfde ambities, doelen en geest van het UMDL van PU? Hoe organiseert PU de kwaliteit van uitvoering voor de agrarische collectieven? Noot: Volt is niet a priori tegen deze mogelijke opzet maar wil de voordelen en risico's beter begrijpen.	De uitvoering buiten de agrarische collectieven werkt niet a en b) De agrarische collectieven worden vertrouwd door de sector en zien we daarom als een goede partij om de data te verzamelen en boeren te belonen. Zij hebben deze rol (uitvoering, schouw en uitbetaling) ook in het agrarisch natuurbeheer (ANLb). Voor de uitvoering van het ANLb zijn de collectieven via de stichting SNL gecertificeerd. De provincie staat in nauw contact met de agrarische collectieven voor de uitrol van de UMDL. c) Dit is overwogen, maar niet haalbaar. De boeren gaan hier niet aan meewerken. d) De collectieven werken al jaren met agrariërs aan doelen op het gebied van natuur, water en bodem.
	3	Zijn kwantitatieve KPI's gericht op de omvang van de veehouderij overwogen? Zo ja, welke, zo nee waarom niet?	De omvang van een bedrijf heeft geen directe relatie met de prestaties op gebied van milieu, biodiversiteit of duurzaamheid. De 15 KPI's, zoals opgenomen in de UMDL, bieden hier wel zicht op.
	4	Hoe verhoud KPI nr 4 (weidegang uur/jaar) zich tot de belangen en doelen van natuurbeleid en ruimte voor de natuur, waar we ook juist meer weiden willen inzetten voor de natuur en biodiversiteitsherstel? Is er overwogen deze KPI te koppelen aan de omvang van de onderneming?	Meer weidegang is zeer positief voor minder ammoniakuitstoot (stikstofreductie), goed voor (agrarisch) natuurbeheer, hoort bij het natuurlijk gedrag van koeien, zelf grazen in de wei. Daarom is dit een aparte KPI die beloond wordt in de UMDL. De omvang van een bedrijf heeft geen directe relatie met het aantal uren weidegang. Nee dit is niet overwogen, het gaat om de inzet van bedrijven.
	5	KPI nr 3 (amoniakuitstoot) heeft een streefwaarde van <40 kg NH3/ha en er wordt beargumenteerd dat de amoniakuitstoot door de landbouw met 30% wordt verminderd als alle melkveehouders dit streefdoel halen. Welke verwachtingen	Door meer beweidingsuren, een groter aandeel kruidenrijk grasland, minder (eiwitrijk) krachtvoer en minder kunstmest te gebruiken kan een melkveehouder stappen maken om stikstof te reduceren. Als alle agrariërs dit doen in de provincie komen de

		heeft GS aangaande het gemiddelde dat de 100 deelnemers zullen halen, en voorziet GS dat dit in voldoende mate bijdraagt aan de stikstofreductiedoelen? Is er overwogen om een hogere streefwaarde te hanteren met een additionele (hogere) beloning?	landbouwdoelen dichterbij. Aan de voorkant is niet goed te voorspellen welk gemiddelde gehaald kan worden. De streefwaarde van 40 kg/ha is behoorlijk ambitieus, daarom is niet overwogen om nog een lagere waarde na te streven. In de toekomst zijn er zeker mogelijkheden om nog verder te gaan. We hopen dit project in de toekomst verder op te schalen en hebben hiervoor een aanvraag gedaan bij het Rijk.
	6	Blijkt uit onderzoek/analyse dat de maximale beloning (5k) en de gemiddelde beloning (2,6k) voldoende incentive waarde hebben om de beoogde doelen te bereiken? Is overwogen met andere bedragen (hogere) danwel additionele incentives te werken? Zo ja, welke, zo nee, waarom niet?	De beloning is een stimulans voor boeren om stappen te zetten. Voor het beloningsbedrag is ook gekeken naar de provincies Drenthe en Noord-Brabant, waar dezelfde maximale hoogte van de beloning wordt toegepast. Dit heeft ook te maken met Europese regelgeving. Er geldt een maximum voor wat een agrariër in drie jaar aan Staatssteun mag ontvangen.
	7	Wat doet PU (concreet) op dit moment om andere ketenpartners te bewegen aan te haken op de UMDL-systematiek en additionele beloningen uit te keren?	De provincie voert (ambtelijk) gesprekken met verschillende ketenpartners en andere overheden. Als deze partijen gaan aansluiten bij de monitor kunnen boeren ook op andere manieren beloond worden voor verduurzaming. Krachtvoer- en kunstmestbedrijven en andere private ketenbedrijven hebben andere belangen en daarmee andere doelen dan het UPLG. Tevens zijn er gesprekken met andere overheden, zoals waterschappen om bij te gaan dragen. Vanaf 2026 is er mogelijk een kans om verlaging van de waterschapslasten te realiseren voor agrariërs die veel bijdragen aan de doelen van het UPLG.
	8	In welke mate is de opzet incl. beloningsstructuur voor andere ketenpartijen een disincetive om ook monetaire stimuli in te zetten om de transitie naar een natuurinclusieve landbouw te bevorderen? Is dit onderzocht en besproken met ketenpartijen?	Bedrijven zijn zich steeds meer bewust dat de transitie naar een meer natuurinclusieve kringlooplandbouw van belang is. Ketenpartijen worden zich bewust van de rol die ze hierin hebben, maar ze zijn zoekende naar hun rol. En zoals hierboven gezegd: sommige partijen hebben heel andere belangen. Een bank is betrokken bij één van de twee pilots. Wij hebben geen aanwijzingen dat de systematiek van de UMDL een belemmering vormt voor andere partijen om aan te haken.
	9	Is er overwogen om het UMDL in een samenwerkingsverband ten uitvoer te brengen (dus niet de operationele stuurgroep, maar middels bijv. een gezamenlijke fondsstructuur)? Zo nee, waarom niet? We begrijpen dat "voor verdere ontwikkeling" gesproken gaat worden met andere partijen, maar we zijn benieuwd waarom dit niet a priori is gedaan en hoe de nu in werking tredende UMDL die gesprekken gaan beïnvloeden.	Vroeger bestonden er hier en daar streekfondsen, daar konden particuliere bedrijven, burgers en overheden geld in storten, om in de eigen streek projecten te ontwikkelen ten behoeve natuur, landschap en plattelandsontwikkeling. In de meeste gebieden heeft dit onvoldoende opgeleverd. Meestal omdat weinig particuliere bedrijven hieraan mee wilde betalen. Er is één voorbeeldgebied in Nederland waar het is gelukt een streekfonds voor

			versterking van het landschap en beheer door boeren, met een looptijd van 30 jaar: de Ooijpolder bij Nijmegen. Dit dankzij de enorme inzet van de stichting Das en Boom, de gemeente, provincie en burgers.
	10	Kan in meer detail worden uiteengezet hoe PU de kwaliteitsborging gaat organiseren, inclusief de controle op kwaliteit (door alle partijen, waaronder ook de boer en de data die aan de basis van de beloningen staat), en hoe fraudepreventie wordt georganiseerd?	De boer moet bij aanvang van deelname een contract tekenen waarbij hij aangeeft dat hij zijn gegevens naar waarheid invult. Tevens komt er een technische commissie die de agrarische collectieven hierbij gaat adviseren. De collectieven wordt gevraagd net als bij het ANLb ieder jaar bij enkele bedrijven een steekproef/schouw uit te voeren.
	11	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Het UMDL is in de vorige Statenperiode ingestemd. Volt wil daar niet op terugkomen, maar wel (kort) met gedeputeerde spreken over de doelmatigheid, de aanpak kwaliteit en controle en fraudepreventie, en ook met GS en andere partijen vooruitkijken: wat zijn de overwegingen van GS om tijdens de uitvoerig, actief of niet, andere ketenpartijen te gaan betrekken of bewegen aan te haken, en welke invloed het nu zelf uitrollen van het UMDL daarop kan hebben, vanuit de gedachten van een gedeelde verantwoordelijkheid.	
D66	12	Op de website europa decentraal lezen we dat de maximale duur van de de-minimis-regeling drie belastingjaren is. In de Statenbrief wordt gerept van 4 jaar. Kun u dit verschil toelichten?	Het klopt dat de deminimisregeling gaat over 3 jaar. De 4 jaar uit de Statenbrief is dus onjuist.
	13	Is het aanstaande einde van de derogatie verwerkt in de desbetreffende drempelwaarde(n)?	de drempelwaarden zijn ambitieuzer dan het staande beleid en regelgeving, incl. de afschaffing van derogatie.
	14	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Ons landbouwbeleid (en het UPLG) kenmerken zich door een gebiedsgerichte aanpak. Komt die gebiedsgerichtheid ook terug in de UMDL? Hierover zouden we graag met de Commissie en de Gedeputeerde in gesprek gaan	
PvdA	15	In de stukken staat dat we 100 melkveehouders gaan helpen te verduurzamen met deze regeling. In de pilots zaten ook fruitteeltbedrijven. Komen die nu niet meer aan bod?	De pilot voor fruittelers kent een looptijd van 2 jaar, tot eind 2024. Een UMDL voor fruittelers is ingewikkelder dan voor melkveehouders. Voor de melkveehouderijsector is immers een landelijk datasysteem (de Kringloopwijzer) beschikbaar is. Dit jaar wordt verder gewerkt in de pilot met fruittelers aan de KPIs, de dataverzameling en governance. Als de aanvraag voor transitie middelen (Rijk) wordt toegekend kunnen we ook voor de fruitteelt een meerjarig project starten.
	16	De ondernemers worden geworven via de collectieven. Sluiten we daarmee niemand uit?	Nee, de regeling staat open voor alle melkveehouders in de provincie Utrecht.
	17	Is elke agrarisch ondernemer aangesloten bij een of meerdere collectieven?	Nee, maar dat hoeft ook niet.

	18	<p><u>Opwaardeerverzoek:</u> Mooi dat we al van start gaan en niet langer wachten op de transitiegelden. Zoals ook te lezen in onze technische vragen vinden we het van groot belang dat er geen agrarische ondernemers buiten de boot vallen bij dergelijke regelingen. Graag gaan we op basis van de technische beantwoording met de gedeputeerde in gesprek over waar die risico's zitten en hoe we deze kunnen voorkomen.</p>	
SGP	19	<p>Wat is de onderbouwing voor het maximale bedrag van €5000? Is uit de pilots gekomen dat dit voor een agrariër voldoende stimulans is om hieraan mee te doen?</p>	<p>De belangstelling van agrariërs in Brabant en Drenthe voor deelname aan de Monitor is groot. Ook in Utrecht is er veel interesse van melkveehouders. De € 5.000 hangt samen met de deminimisatie-eisen. Verder is het zo dat de te nemen maatregelen kostenbesparing kunnen opleveren. Ook voeren wij het gesprek met andere overheden (mn waterschappen) om bij te gaan dragen. Dit kan bijv. via verlaging van de waterschapslasten.</p>
	20	<p>Hoe verhoudt zich de tegemoetkoming tot een duurzaam verdienmodel?</p>	<p>De tegemoetkoming is geen verdienmodel. Studies laten zien dat "Boeren binnen gezonde grenzen" kan. 640609 (wur.nl). De conclusie van deze verkenning is: <i>"...dat goed scoren op duurzaamheidsdoelen niet ten koste hoeft te gaan van het economisch resultaat, en dat deze twee zelfs hand in hand kunnen gaan. Om melkvee-houders te motiveren om goed te presteren op duurzaamheidsindicatoren, is communicatie, bewustwording en inspiratie nodig. ...Vakmanschap is bepalend voor een goede duurzaamheidsprestatie, en kan met kennistrjecten worden vergroot. Hiermee kan verdere verduurzaming een bijdrage leveren aan de economische prestatie van melkvee-houders."</i></p>
	21	<p>Bij veengronden wordt er (terecht) gebruik gemaakt van een omrekenfactor. Daarover de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Is het bij deze omrekenfactor praktisch mogelijk om bij veengronden onder de 40kgN/ha te komen? o Zijn hier tijdens de pilot praktijkvoorbeelden van geweest? 	<p>Ja, een bedrijf uit de pilot voldeed hieraan.</p>
	22	<p>Een aantal KPI's worden berekend aan de hand van de kringloopwijzer. Nu maakt niet elke agrariër, waaronder veel biologische agrariërs, gebruik van de tool de kringloopwijzer. Welke werkwijze wordt er dan gevolgd?</p>	<p>Dat moet inderdaad nog verder worden uitgewerkt, en dat gebeurt ook in het kader van het project. In de pilot deden ook biologische bedrijven mee en daardoor zijn hier al de nodige stappen in gemaakt. Biologische bedrijven kunnen meedoen.</p>
	23	<p>De doelen 8 en 9 lijken in strijd met elkaar. Om kruidenrijk grasland (van 50%) te realiseren is vrijwel onmogelijk om te halen met 100% blijvend grasland, kruiden inzaaien is immers nodig om zo hoog percentage te kunnen</p>	<p>Er is geen maximum aan kruidenrijk grasland. Meer (divers) kruidenrijk grasland is gunstig voor bodemleven, organische stofopbouw, klimaatadaptatie. Blijvend grasland is grasland dat langjarig niet geploegd wordt.</p>

		bereiken. Wat is de onderbouwing van de maximale 50% kruidenrijk grasland?	Blijvend grasland kan ook kruidenrijk grasland zijn.
	24	Hoe kansrijk acht de gedeputeerde het 100 gangbare boeren hiervoor te verzamelen?	De belangstelling van agrariërs in Brabant en Drenthe voor de regeling is groot. Daar nemen zowel gangbare, biologische, grote en kleinere bedrijven deel aan de regeling. De verwachting is in Utrecht is vergelijkbaar. Er is tot nu toe veel interesse van melkveehouders.
	25	Welke werkwijze wordt gevolgd als er meer dan 100 aanmeldingen komen?	De volgorde van binnenkomst van aanmelding, met de ondertekende deelnemers- overeenkomst (inclusief deminimusverklaring en machtiging) is hierin leidend.
	26	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Wij willen bespreken hoe de samenhang is geregeld in de UMDL tussen haalbaarheid en betaalbaarheid.	
VVD	27	Waarom is er voor gekozen slechts zo'n kleine groep in aanmerking te laten komen?	Organisatorisch is het efficiënt om met deze groep te beginnen en ervaring op te doen. Ook is momenteel niet meer geld beschikbaar, het is wachten op het transitiegeld van LNV.
	28	Waarom is er niets gedaan met de vorig jaar geuite zorgen dat door de gekozen aanpak slechts een klein gedeelte van de agrariërs aangemoedigd wordt stappen richting duurzaamheid te zetten en steun krijgen van de provincie?	Zie het antwoord op vraag 27. Alle agrariërs krijgen de beschikking over de kennis die opgedaan wordt in dit project. Naast dit project lopen er ook andere projecten en initiatieven in de provincie. Zo zijn er plattelandscoaches, relatiebemiddelaars, andere subsidieregelingen. Ook zijn (en komen) er op landelijk niveau regelingen beschikbaar.
	29	<u>Opwaardering onder voorbehoud van beantwoording</u> : Vorig jaar heb ik reeds vragen gesteld of deze monitor er wel voor zou zorgen dat alle boeren gestimuleerd zouden worden stappen richting duurzaamheid te zetten. In deze statenbrief wordt aangekondigd dat slechts maximaal 100 bedrijven begin 2024 aan de slag kunnen om hun bedrijfsvoering stapsgewijs te	Op dit moment is 100 het hoogst haalbare (zie ook bovenstaande antwoorden). Als de komende jaren blijkt dat het werkt en het transitiegeld van LNV beschikbaar komt, is uitbreiding mogelijk.
Partij voor de Dieren	30	In de SB staat dat 2 van de 15 KPI's zijn gecorrigeerd voor veenweidegebied; kan worden toegelicht waarom dit is en wat de effecten daarvan zijn?	Dit gebeurt bij twee KPI's (zie * achter de KPI) dit zorgt ervoor dat de melkveehouders in het veenweidegebied hun KPI's kunnen vergelijken met collega's op andere bodemtypen (klei en zand) in Utrecht. De broeikasgasuitstoot op percelen met veen is hoog door met name in de zomer de ontwatering. Alle melkveehouders wil je stimuleren hun broeikasgasuitstoot te verlagen (door bijvoorbeeld minder kunstmest te gebruiken of minder krachtvoer te geven). Om te kunnen vergelijken wat de inzet van melkveebedrijven hiervoor is, wordt voor de hectares op veen voor melkveehouders met een correctie voor deze twee KPI's gerekend.
	31	Hoe wordt gedurende de looptijd geëvalueerd of de genomen maatregelen tot de gewenste effecten leiden?	Er komen jaarrapportages van de behaalde resultaten waarmee wordt gemonitord wat de effecten zijn . Landelijk wordt in de provincie Drenthe en Noord-Brabant hier ook ervaring

			mee opgedaan. Deze ervaringen worden uitgewisseld.
	32	Kunnen gedurende de looptijd van de UMDL KPI's tussentijds worden toegevoegd of juist vervallen, afhankelijk van de effectiviteit	Deze KPI's voor de UMDL 2024-2027 staan vast voor de deelnemers die zich hiervoor aanmelden. Dit behoudens mogelijk kleine wijzigingen die noodzakelijk kunnen blijken tijdens de looptijd. Dit op basis van advies van de in te stellen stuurgroep en adviesgroep met agrarische vertegenwoordigers, NGO's en overheden.
	33	Welke dierenwelzijnsorganisaties of dierenwelzijnsexperts zullen zitting nemen in de stuurgroep van deze subsidieregeling?	De stichting Natuur- en Milieufederatie Utrecht komt in de stuurgroep. In de studiegroepen /kennisbijeenkomsten komt aandacht voor dierenwelzijn/diergezondheid en hiervoor wordt een expert gevraagd.
	34	Op welke manier zijn de aanbevelingen vanuit dierenwelzijns- en natuurorganisaties, verenigd in Ook onze Transitie (zie voor samenvatting de twee ingekomen stukken bij deze commissievergadering) meegenomen in deze subsidieregeling?	Deze documenten waren nog niet bekend op het moment dat de Subsidieregeling door GS is vastgesteld.
	35	<u>Opwaardeerverzoek:</u> Graag wil de fractie PvdD een gesprek met GS en de fracties over de beoogde doelen van de UMDL en rol van de KPI's daarbinnen; omdat dit instrument een belangrijke tool gaat zijn in de verduurzaming van melkveehouderijen in het landelijk gebied is het belangrijk dat de KPI's daadwerkelijk tot de gewenste resultaten leiden, en daarbij niet ten koste van dierenwelzijn gaan. Zie daarvoor ook de aanbevelingen benoemd door dierenwelzijns- en natuurorganisaties in de twee ingekomen stukken voor deze commissievergadering.	
BBB	36	Met welke gebiedspartijen zijn ze tot deze KPI gekomen?	Met agrariërs uit verschillende delen van de provincie. Verder waren betrokken: LTO, de agrarische collectieven, Nederlandse Fruittelers organisatie (NFO) en Wijland (Ngo werkt met veenweideboeren aan een veerkrachtig landschap).
	37	Wat was de verhouding van de deelnemers van de pilot qua bedrijfsvoering, gangbaar /biologisch?	3 biologisch en 22 gangbaar
	38	Blijven de classificering in de te behalen scores vast staan? Of wordt dit steeds strakker aangetrokken om voor de geleverde inspanningen minder uit te keren?	Voor de deelnemers blijven deze scores en punten voor vier jaar staan. Als de regeling in de toekomst uitgebreid wordt en er is meer kennis en ervaring opgebouwd, kan het aanleiding zijn voor aanpassingen.
	39	De deelnemende bedrijven leveren hun kringloopwijzer in bij de RVV/andere collectieven. Worden deze KPI's alleen voor de UMDL gebruikt of gaan deze ook buiten de UMDL zorgen voor selectiecriteria? (denk hierbij aan het in aanmerking komen voor het pachten van gronden) De vergoedingen zijn voor vier jaar gegarandeerd? Denk hierbij aan de eco regelingen	De data van zijn bedrijf zijn van de boer. Als hij/of zij die wil gebruiken en daarmee bijvoorbeeld rentekorting krijgt bij zijn bank dan kan de deelnemer deze data delen met zijn bank. De collectieven gaan geen data delen met derden. De collectieven ontvangen budget wat voldoende is voor 100 deelnemers voor 4 jaar.

	40	Hoe kunnen wij waarborgen dat de streefwaardes niet steeds hoger worden, of bedragen lager? [als de juiste streefwaardes worden genomen]	Dat is niet aan de orde. De UMDL 2024-2027 biedt duidelijkheid mbt drempel- en streefwaardes en voorwaarden voor de beloning voor vier jaar.
	41	Hoe kunnen wij hier de diervriendelijkheid garanderen?	De KPI beweiding en de KPI levensduur stimuleren in dit project deelnemers diervriendelijkheid mee te nemen in de integrale keuzes voor hun bedrijf. Het zou mooi zijn als de retail- en/of banken en ketenbedrijven extra beloning voor dierenwelzijn en diergezondheid beschikbaar stellen. Zoals bijvoorbeeld voor het drie sterren Beterleven Keurmerk voor zuivel, dat zou door de retail voor zuivel veel meer gepromoot kunnen worden.
	42	Hoe garanderen jullie dat de KPI's vrijwillig blijven? En dat dan zeker in de toekomst.	Voor deze UMDL periode 2024-2027 is dat gegarandeerd. Over de periode daarna kunnen we geen uitspraken doen. (De landelijke politiek kan in de toekomst andere keuzes hierin gaan maken.)